TÜRK ÜROLOJİ DERGİSİ
Cilt: 15, Sayı: 2, 385-388

ÜRETERAL EKTOPİSİ OLAN ÜRETER DUPLİKASYONLU BİR VAKA (URETERAL DUBLICATION WITH URETERAL ECTOPI CASE)

ESEN, M., HASPOLAT, K., ÇAKMAK, N.,(*)

Ektopik üreter sonlanması, üreter orifisinin normalden değişik yere açılmasıdır. Mezonefroz kanalının kloaka'ya yakın bir yerinden üreter tomurcuğu gelişir. Sonra metanefrojen dokuya doğru uzanarak onunla birleşir. Bu birleşme kalıcı böbrekte olur. Üreter orifisinin ürogenital sinüs içinde yükselmesi sırasında bir duraklama olursa, üreter normal olmayan yerlere açılabilir. Ektopik üreter sonlanması, embriyolojik nedenden ötürü çift üreterle birlikte sık görülür. Kızlarda Gartner kanalına buradan da vaginaya açılarak üretero vaginal fistüllere neden olabilir. Kızlarda daima sfinkterin distaline açıldığından inkontinans vardır. Erkeklerde prostatik üretra, ejakülatör kanallar, vezikül seminalis ve duktus deferense açıldığından inkontinans olmamakla birlikte sık tekrarlayan epididimitlerle karekterlidir. Tedavi için üreterin alt ucu kesilir ve mesaneye emplante edilir. Böbreğin ektopik üretere uyan segmenti bozuksa, üreteroheminefrektomi, bütün böbrek bozuksa üreteronefrektomi yapılır (1,3,6,7,8,9,15).

Üreterin konjenital anomalilerini dört gruba ayırmak mümkündür: a) Sayı anomalileri, b) Pozisyon anomalileri, c) Şekil ve lümen anomalileri, d) Termination anomalileri. Üreterin sayı anomalisi çok görülür. Bilhassa üreter duplikasyonu ile çift pelvis diğer üreter anomalilerine nazaran sık görülür. Böyle bir halde böbrek ya müstakil olarak birden fazladır, yahut ta fusion halindedir. Çift pelvis halinde genellikle ya uzanmış bir üst kalis vardır yahut müstakil vazife yapan iki pelvis vardır. Böyle bir çift pelvis ya tek bir üreterle temadi eder yahutta müstakil iki üreter bulunur. En çok görülen anomali çift pelvis ile üreterin inkomplet duplikasyonudur. Üreterler aşağı doğru seyirleri sırasında mesaneye ulaşmadan önce bir noktada birleşirler ve sonra mesaneye bir orifisle açılırlar. Üreterin ve pelvisin triplicationu çok nadir bir haldir. Bifid üretere nazaran daha az görülen şekil üreterin bütün uzunluğunca çift olması halidir. Bu durum bir veya iki taraflı olabilir, daha çok bir taraflıdır. Her üreter müstakil bir orifisle me-

(*) Devlet Hastanesi, Üroloji Kliniği Ereğli/KONYA

saneye açılır, bazen biri mesaneye diğer ekstra vesikal olarak açılır. Çift üreterde sekonder bir hastalık eklenmedikçe tedavi gerekmez. Obstrüksiyon ve üreterden üretere reflux, ameliyat nedeni olabilir. Hidronefrotik böbrek parçası üreteriylebirlikte çıkarılır. Böbrek tümüyle bozulmuşsa nefrektomi tek seçenektir (4,5,9,10).

VAKA RAPORU

17 yaşında kız hasta gece ve gündüz idrar kaçırma şikayetiyle başvurdu. Hikayesinden küçük yaşlarda iken aynı şikayetlerle başvurduğu hekimlerce çeşitli biyokimyasal araştırmalar yapıldığı, enürezis nokturna diürna teşhisi konduğu, bunun için tofranil ve librax isimli ilaçlar aldığı öğrenildi. Fizik muayenede kayda değer müspet bir bulguya rastlanılmadı. Yapılan İVP'de her iki tarafta çift toplayıcı sisteme rastlanıldı. Bunun üzerine sistoktopi yapıldı. Sistoskopide mesanede sağda iki, solda bir üreter orifisi görüldü. Dördüncü üreter orifisi için enspeksiyonla araştırma yapıldı, üretranın üst kısmına açılan ektopik üreter orifisi ve burada idrarın devamlı tomurcuklanma yaptığı gözlendi. Hastamıza cerrahi tedavi tavsiye edildi. Hasta başka bir merkezde tedavi olmayı tercih ettiğini ifade etti.

TARTIŞMA

Hastamız gece ve gündüz idrar kaçırma şikayetiyle başvurdu. Bilindiği üzere bu şikayete şu durumlarda rastlıyoruz:

a)Üreter orifislerin ektopik olması

b)Nörojenik bir lezyon dolayısıyla (Residiüel bir idrar bulunmaz)

c) Üretero-vaginal fistül, d) Vesico-vaginal fistül (4).

Hastamızda yaptığımız radyolojik muayene ve enspeksiyonla inceleme üreter orifisinin ektopik olduğunu gördük. Solok ve Kural'ın bildirdiği bir üreteral ektopi vakasıda bizim vakaya hem klinik hem de radyolojik yönden benzerlik gösteriyordu. Ektopi vakalarının bir kısım klinik semptom vermediklerinden teşhis edilemezler. Campbell, otopsilerde 19046 çocukta 10 ektopik üreter tespit ettiğini yazmaktadır ki bu oran 1/1900'dür. Oschsner kliniğinde ve Tulaen Üniversitesinde 44 ektopik üretere sahip 39 hasta tespit edilerek tedavi edilmişlerdir. Cox ve Hutch 500'e yakın vaka yazmışlardır. İlk üreteral ektopi müşahedesi 1674'de Schroder, ilk klinik müşahede ese 1874' de Albarran tarafından yapılmıştır (2,11).

Vakamızda ikinci dikkati çeken nokta üreter dublikasyonuydu. İVP'de her iki tarafta çift toplayıcı sisteme rastlanıldı. Üreter duplikasyonuyla ilgili 46 vakalık geniş bir seriyi Timothy'nin yayınında görüyoruz (14). Literatürde Peterson'a ait beş üreterli vakayla, Perkins'e ait üreteral triplikasyonu vakalarını da görüyoruz (12, 13).

Sonuç olarak inkontinans şikayeti olan kızlarda akla ilk olarak üreteral ektopi gelmeli ve ileri radyolojik tetkik yapılmalı.

SUMMARY

A case of ureteral dublication with ureteral ectopi is reported and related literature has been rewieved.

KAYNAKLAR

1. **Anafarta, K., Kalemli, M., Özdiller, E.:** Genel ve Pratik Üroloji. Yargıçoğlu Matb. Ankara. 1980. s: 253.
2. **Cox, CE., Hutch, JA.:** Bilateral single ectopic ureter:a report of 2 cases and review of the literatüre. J. Urol. 95: 493, 1966.
3. **Gordon, HL., Kessler, R.:** Ectopic ureter enterign the seminal vesicle associated with renal dysplasia. J. Urol. 108: 389, 1972.
4. **Günalp, İ.:** Modern Üroloji. Yargıçoğlu Mat. Ankara. 1975. s: 87.567.
5. **Houston, IB.:** Duplication of the renal pelvis and ureter. in Forfar, JO., Arneil, GC (eds): Textbook of Paediatrics. Churchill Livingstone. Edinburgh. 1984, pp: 1104.
6. **Korkud, G., Karabay, K.:** Üroloji. Hilal Mat. İstanbul. 1985. s: 325.
7. **Kroovand, RL., Perlmutter, Al.:** Anomalies of the urinary collecting systm. in Behrman, RE., Vaughan, VC (eds): Nelson Textbook of Pediatrics. W.B. Saunders co. Edinburgh. 1983, pp: 1386.
8. **Mandell, J. et. al.:** Üreteral ectopia in infants and children. J. Urol. 126: 219, 1981.
9. **Özyurt, M.:** Çocuk Ürolojisi. Uludağ ün yay. İstanbul. 1983 s: 148, 152.
10. **Smith, DR.:** Disorders of the ureters. İn General Urology. Lange med publ. Los Altos. 1981 pp: 459, 463.
11. **Solok, V. Kural. AR., Sağ, Ö.:** Nadir görülen bir üreteral ektopi olgusu. Türk Üroloji Dergisi. 5 (4): 235-239, 1979.
12. **Perkins, PJ., Kroovand, RL, Evans, AT.:** Ureteral triplication. Radiology. 108: 533, 1973.
13. **Peterson CJ., Silbiger, ML.:** Five ureters: A case report. J. Urol. 100: 160, 1968.
14. **Timothy, RP., Pecter, A.:** Ureteral duplication. J. Urol. 105: 445, 1971.
15. **Williams, RD., Donovan, JF.:** Duplication of ureters. in Way, LW (ed): Current Surgical Diagnosis Treatment. Lange med publ. USA. 1988 pp: 832.